

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE RADOMSZCZAŃSKIM za 2014r

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w ujęciu terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego. „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowywany jest dwa razy w roku – raport roczny składa się z dwóch części: diagnostycznej i prognostycznej.

Niniejsze opracowanie ma na celu analizę wydarzeń aktywności zawodowej bezrobotnych na lokalnym rynku pracy w 2014r. Przeprowadzone analizy mogą przyczynić się do pozytywnych zmian na rynku pracy. Ciągłe pogłębianie wiedzy o poziomie i strukturze lokalnego bezrobocia oraz informacja o stosowaniu aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu, może udoskonalić formy łagodzenia skutków trudnych warunków na rynku pracy.

W oparciu o dane statystyczne zgromadzone w systemie informatycznym, jakim dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Radomsku, wyłaniają się specyficzne dla naszego powiatu obszary zatrudnienia i bezrobocia .

W 2014r. do Urzędu wpłynęło następujące zawiadomienia o zwolnieniach grupowych :ze Straży Miejskiej w Radomsku ul. Kościuszki 10, z Centrum Kadr i Płac PKO BP Warszawa o zamiarze przeprowadzenia zwolnień grupowych na terenie całego kraju w 2014r oraz 2015r., z PZU na Życie Spółka Akcyjna i PZU Spółka Akcyjna o zwolnieniach monitorowanych oraz o przyjętych ustaleniach dotyczących zwolnień grupowych na terenie całego kraju, z Orange Polska S.A. oraz Orange Customer Service sp. z o.o. o przyjętych ustaleniach dotyczących grupowych zwolnień w 2015r na terenie całego kraju, z Przedsiębiorstwa Robót Drogowo-Mostowych w Radomsku o złożeniu wniosku do Sądu Rejonowego o ogłoszenie upadłości .

Tabela 1. Bezrobotni wg 6-cio cyfrowego kodu zawodów zarejestrowani w PUP Radomsko wg stanu na koniec grudnia 2014r

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	bezrobotni ogółem
1	522301	Sprzedawca	473
2	752205	Stolarz	224
3	331403	Technik ekonomista	192
4	961302	Robotnik placowy	188
5	753303	Szwaczka	142
6	931301	Robotnik budowlany	119
7	515303	Robotnik gospodarczy	110
8	722204	Ślusarz	100
9	514101	Fryzjer	99
10	752208	Stolarz meblowy	96
11	512001	Kucharz	90
12	711202	Murarz	88
13	753105	Krawiec	78
14	432103	Magazynier	66
15	723105	Mechanik samochodów osobowych	62
16	911207	Sprzątaczką biurową	61
17	311504	Technik mechanik	60
18	235107	Pedagog	58
19	512002	Kucharz małej gastronomii	54
20	613003	Rolnik	49

W ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych w naszym urzędzie wg stanu na dzień 31.12.2014r zarejestrowanych było **6116** osób, w tym **3418** kobiet. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na dzień 31.12.2014r wynosiła **2337** osób, w tym **1337** kobiet.

Z danych umieszczonych w tabeli wynika, iż największą grupę zawodową wśród osób bezrobotnych stanowią robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni (15,1179 %).

Stanowią oni po osobach bez kwalifikacji zdecydowaną większość ogółu bezrobotnych.

Analizując bezrobocie na terenie powiatu radomszczańskiego dochodzimy do wniosku, iż największą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji. W ewidencji osób bezrobotnych wg stanu na koniec grudnia 2014r zarejestrowane były **983** osoby bez zawodu co stanowi przeszło **16 %** ogółu zarejestrowanych. W dalszej kolejności plasują się osoby z wykształceniem zawodowym. Najmniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem wyższym.

W przypadku absolwentów (osoby zarejestrowane w okresie do 12 m- cy od daty ukończenia szkoły), których w ewidencji było ogółem **302** najwięcej bezrobotnych stanowią osoby bez kwalifikacji tj. **106** osób, a następnie :

- fryzjer – **18 osób**
- technik ekonomista – **13 osób**
- sprzedawca - **9 osób**
- pedagog – **6 osób**
- ekonomista – **4 osoby**
- ślusarz – **4 osoby**

Pozostali absolwenci reprezentują pojedyncze zawody.

Niepokojącym zjawiskiem jest, iż przybywa osób z wykształceniem wyższym, również wśród absolwentów. Przede wszystkim dotyczy to szeroko rozumianych pedagogów oraz ekonomistów.

Tabela 2. Napływ bezrobotnych wg .grup zawodowych w PUP Radomsku w 2014r

Lp.	Kod zawodu	Nazwa grupy zawodów	bezrobotni ogółem w %
1	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	13,1323
2	72	Robotnicy obróbki metali , mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	10,0788
3	52	Sprzedawcy i pokrewni	9,3121

4	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	7,2687
5	51	Pracownicy usług osobistych	7,2687
6	31	średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	6,7253
7	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji	6,1819
8	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,6950
9	96	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	3,0722
10	23	Specjaliści nauczania i wychowania	2,7726
11	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	2,7165
12	74	Elektrycy i elektronicy	2,7163
13	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,4727
14	26	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	2,4166
15	32	Średni personel do spraw zdrowia	2,1542
16	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	2,0420

Analizując napływ osób bezrobotnych do tut. Urzędu w badanym okresie według grup zawodowych możemy stwierdzić, iż sytuacja ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wynika ze struktury nowo rejestrowanych osób .

W 2014r napłynęło do naszego Urzędu ogółem 6581 osób bezrobotnych, w tym 843 absolwentów.

Największą grupę nowo rejestrowanych w omawianym okresie stanowiły osoby bez zawodu tj. 1243 osoby, a następnie zarejestrowało się m.in.: 430 sprzedawców, 206 stolarzy, 199 techników ekonomistów, 126 robotników placowych, 114 robotników budowlanych, 109 ślusarzy oraz 107 szwaczek. Pozostałe osoby bezrobotne rejestrujące się w analizowanym okresie posiadały różne kwalifikacje zawodowe i ich liczba nie przekraczała 100 w poszczególnych zawodach.

Na liczbę osób rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy mają również osoby, którym nie przedłużono umów zawartych na czas określony. Bardzo często osoby bezrobotne zatrudniane są w ramach umów „śmieciowych” tj. umów o dzieło czy zleceń na kilka lub kilkanaście dni, co powoduje sukcesywne wyrejestrowywanie tych osób, a następnie ponowną rejestrację w urzędzie. Również osoby zatrudnione przez Agencje Pracy

Tymczasowej otrzymują umowy o pracę na czas określony, bardzo często są to umowy na tydzień lub dwa tygodnie.

I. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODOWYCH)

Tabela 3. Struktura ofert pracy według grup zawodowych zgłoszonych w 2014r

Tabela przedstawia strukturę ofert pracy wg grup zawodowych, dla których najczęściej zgłaszane były w 2014r oferty pracy

Lp.	Kod dwa cyfrowy	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy w %
1	51	pracownicy usług osobistych	13,7335
2	43	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	10,5194
3	52	sprzedawcy i pokrewni	10,3872
4	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	7,9666
5	41	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	7,5704
6	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	6,2500
7	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	6,4700
8	81	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	5,1056
9	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	4,4014
10	83	kierowcy i operatorzy pojazdów	3,9612

W 2014r pozyskaliśmy ogółem 2272 oferty pracy, z tego 1266 ofert pracy niesubsydiowanej, w tym 90 oferty dla osób niepełnosprawnych. Porównując 2014r do 2013r odnotowujemy znaczący wzrost o 785 ofert pracy, w tym bardzo optymistyczny jest wzrost o 304 oferty pracy niesubsydiowanej, może to świadczyć o poprawie sytuacji gospodarczej lokalnych firm. Mamy nadzieję, że wpływ na większą liczbę zgłaszanych ofert pracy ma również poprawa jakości usług świadczonych dla pracodawców.

W okresie badanym dominujacą rolę odgrywały oferty pracy dla pracowników usług osobistych, pracowników do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materialowej, sprzedawców i pokrewnych, robotników w przetwórstwie spożywym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni oraz sekretarek, operatorów urządzeń biurowych i pokrewni, a dalsze grupy ofert pracy miały dużo mniejszy udział procentowy w ogóle ofert pracy.

1. Pracownicy usług osobistych : W tej grupie zawodowej dominujacą rolę odgrywały oferty pracy dla robotników gospodarczych (276 ofert), których większość znalazło zatrudnienie w ramach robót publicznych i prac interwencyjnych w jednostkach samorządu terytorialnego .

2. Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materialowej w tej grupie zawodowej najwięcej ofert pracy było dla magazynierów i pozostałych magazynierów (167 ofert) oraz inwentaryzatorów (60 ofert). Były to przede wszystkim oferty do zakładów pracy działających na terenie strefy ekonomicznej.

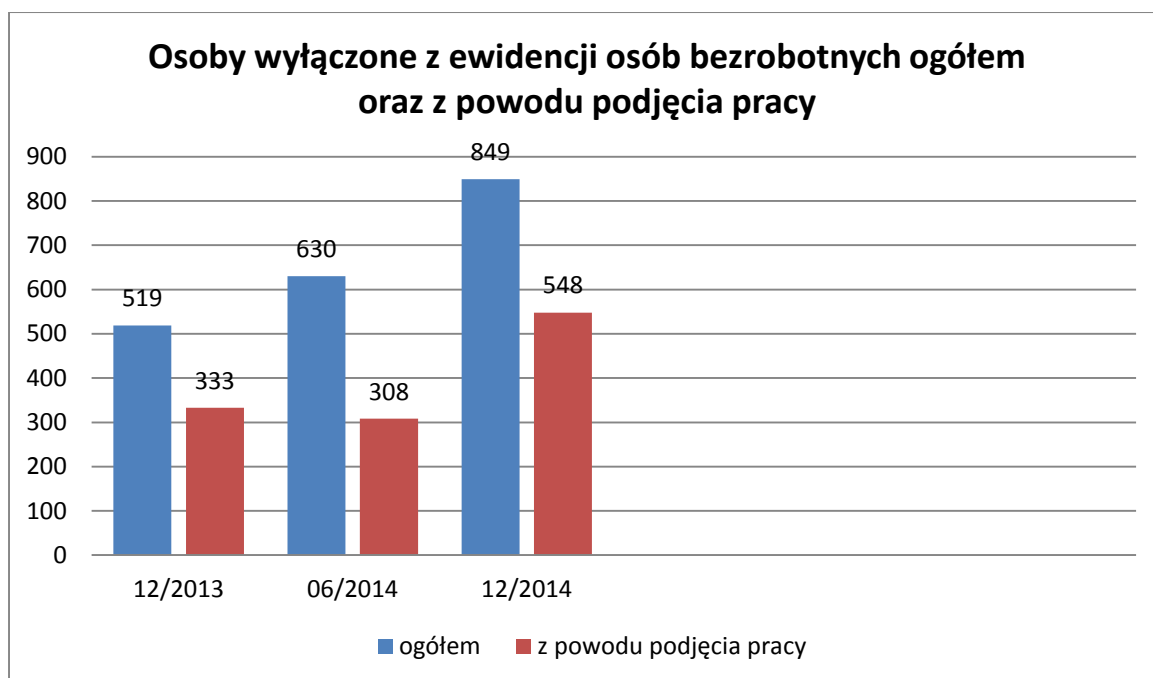
3. Sprzedawcy i pokrewni : w w/w okresie do naszego urzędu zgłoszono 193 ofert pracy dla sprzedawców zarówno w handlu detalicznym jak i w marketach, w tych już istniejących sklepach jak i nowo wchodzących na nasz rynek .

4. Robotnicy w przetwórstwie spożywym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni : w tej grupie zgłoszono najwięcej ofert pracy dla stolarzy w tym stolarzy meblowych(76 ofert) oraz krawcowych i szwaczek (24 oferty).

5. Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni : w tej grupie zgłoszono najwięcej ofert pracy dla pozostałych pracowników obsługi biurowej (127 ofert) oraz technika prac biurowych (24 oferty).

Porównując 2014r do 2013r obserwujemy tendencję wzrostową wyłączeń osób bezrobotnych z ewidencji z różnych przyczyn. Wyłączenia z ewidencji ogółem były wyższe w grudniu 2014 o 330 osób w stosunku do grudnia 2013r. Bardzo pozytywnym zjawiskiem jest wzrost liczby osób bezrobotnych wykreślanych z ewidencji z powodu podjęcia zatrudnienia, w tym subsydiowanego. Liczba takich wyłączeń wzrosła o 215 osób (grudzień 2014/grudzień 2013r). Tendencja wzrostowa dotyczyła również całego 2014r, ponieważ sukcesywnie odnotowywaliśmy większy odpływ osób bezrobotnych z ewidencji. Znalazło to odbicie w liczbie osób zarejestrowanych w urzędzie. Liczba osób bezrobotnych na koniec grudnia 2014r (6116) spadła o 1193 osoby w stosunku do grudnia 2013r (7309).

Tabela 4. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych :

III. ANALIZA ZAWODÓW NADWYŻKOWYCH I DEFICYTOWYCH

Tabela 5. Zawody nadwyżkowe w 2014r na podstawie 30 zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki.

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Nadwyżka podaży siły roboczej
1	Sprzedawca	522301	19,7500
2	Technik ekonomista	331403	16,5833
3	Stolarz	752205	15,3333
4	Robotnik placowy	961302	9,8333
5	Robotnik budowlany	931301	8,0833
6	Ślusarz	722204	7,7500
7	Fryzjer	514102	7,1667
8	Pedagog	235107	6,1667
9	Murarz	711202	6,1667
10	Mechanik samochodów osobowych	723105	6,0833
11	Piekarz	751204	5,4167

12	Technik mechanik	311504	5,3333
13	Kucharz	512001	5,2500
14	Kucharz małej gastronomii	512002	5,1667
15	Technik technologii drewna	311922	4,3333
16	Pakowacz	932101	4,1667
17	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	723307	4,0000
18	Cukiernik	751201	3,9167
19	Stolarz meblowy	752208	3,8333
20	Krawiec	753105	3,7500
21	Technik informatyk	351203	3,4167
22	Ekonomista	263102	3,4167
23	Mechanik pojazdów samochodowych	723103	3,2500
24	Tokarz w metalu	722314	3,0833
25	Technik elektryk	311303	3,0000
26	Rzeźnik-wędliniarz	751105	2,8333
27	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	932911	2,9167
28	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322202	2,9167
29	Kierowca samochodu osobowego	832202	2,9167
30	Technik rolnik	314207	2,6667

Z powyższego zestawienia wynika, iż wszystkie w/w zawody mają nadwyżkę siły roboczej. Nie przedstawia to jednak w sposób pełny i wiarygodny obrazu rzeczywistego sytuacji na lokalnym rynku pracy, ponieważ oferty pracy zgłaszane do urzędu kierowane są do wszystkich bezrobotnych, a nie tylko do osób rejestrowanych w wybranym okresie. Jednocześnie w zawodzie sprzedawcy, wykazany w tabeli jako zawód nadwyżkowy, zgłoszono w analizowanym okresie 193 oferty pracy i jest to największa liczba ofert dla konkretnego zawodu. Na przestrzeni kilku lat nie wystąpiły znaczące zmiany w tabeli zawodów nadwyżkowych. Zmieniają się tylko miejsca w rankingu w zależności od okresu analizowanego. Szeregi zawodów deficytowych od lat zasilają również absolwenci np. technik ekonomista.

Tabela 7. Zawody deficytowe w 2014r na podstawie 30 zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu.

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Deficyt podaży siły roboczej
1	Robotnik gospodarczy	515303	-17,8333
2	Kierowca samochodu ciężarowego	833203	-2,2500
3	Magazynier	432103	-2,0000
4	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	722304	-2,0000
5	Doradca finansowy	241202	-1,9167
6	Operator koparko-ładowarki	811105	-1,5000
7	Sprzątaczkę biurową	911207	-1,4167
8	Brukarz	711601	-1,4167
9	Dekarz	712101	-1,1667
10	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	541307	-1,0000
11	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	722308	-1,0000
12	Doradca klienta	524902	-0,8333
13	Opiekunka środowiskowa	341204	-0,5833
14	Tapicer meblowy	753403	-0,5000
15	Ubojowy	751106	-0,4167
16	Specjalista do spraw logistyki	242108	-0,4167
17	Specjalista do spraw sprzedaży	243305	-0,4167
18	Technik prac biurowych	411004	-0,3333
19	Operator koparki	811104	-0,3333
20	Hydraulik	712601	-0,3333
21	Kierownik budowy	132301	- 0,3333
22	Inkasent	421401	-0,3333
23	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	814302	-0,2500
24	Sekretarka	412001	-0,2500
25	Specjalista do spraw marketingu i handlu	243106	- 0,2500
26	Asystent do spraw księgowości	431101	-0,2500

27	Głazurnik	712202	-0,1667
28	Elektryk	741103	-0,1667
29	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	531103	-0,1667
30	Sortowacz	932913	-0,1667
31	Sprzedawca w branży przemysłowej	522303	-0,1667
32	Operator pras kuźniczych	722103	-0,1667
33	Operator spajarek okleiny i łuszcзки	817206	-0,1667
34	Szewc naprawiacz	753606	-0,1667
35	Specjalista kontroli jakości	214109	-0,1667
36	Spawacz metodą MIG	721205	-0,1667

Tabela zawiera 36 zawodów deficytowych ponieważ 10 zawodów posiada taki sam wskaźnik deficytu, wyłączono z tabeli zawody ze wskaźnikiem max oraz zawody tzw. "pozostałe".

Powyższe dane nie w pełni odzwierciedlają sytuację na lokalnym rynku pracy.

Wpływ na taki wynik rankingu mają na pewno oferty subsydiowane. W ramach tych ofert tworzone stanowiska są jednostkowe, a jeżeli w analizowanym okresie nikt się nie zarejestruje to wynik rankingu zawsze wskaże zawód jako deficytowy.

Na pewno nie można uznać za deficytowy zawód robotnika gospodarczego czy sprzątaczkę biurowej.

V. WNIOSKI.

Przeprowadzona analiza przedstawia obraz bezrobocia w zakresie zawodów deficytowych i nadwyżkowych występujących na rynku pracy powiatu radomszczańskiego w 2014 roku.

Największą, nadwyżkową grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (983 osoby), do których mogą być kierowane oferty pracy bez większych wymagań ze strony pracodawców. Są to głównie stanowiska robotników gospodarczych, sprzątarek czy dozorców.

Część osób z wykształceniem wyższym również posiada zawody, na które jest niewielkie zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, są to min. zawody : pedagogów, ekonomistów, nauczycieli i filologów różnych specjalności.

Zawodami wysoko nadwyżkowymi są sprzedawcy, ślusarze, szwaczki i krawcowe, stolarze, robotnicy budowlani i placowi, technicy ekonomiści, wynika to m.in. z faktu, że pracodawcy coraz częściej stawiają wysokie wymagania wobec kandydatów przyjmowanych do pracy, oczekują zazwyczaj kilkuletniego doświadczenia w zawodzie, umiejętności obsługi kasy fiskalnej (w przypadku sprzedawców), czy umiejętności obsługi stebnówki i overlocka (w przypadku szwaczek lub krawcowych), a osoby zarejestrowane w urzędzie pracy często mają

kilku lub kilkunastoletnia przerwę w zatrudnieniu, czyli ich kwalifikacje nie są adekwatne do wymagań pracodawców.

Zawodów deficytowych w 2014r. było niewiele, tylko w przypadku 46 zawodów na 799 liczba zgłoszonych ofert pracy była większa, niż liczba rejestrujących się w tym czasie bezrobotnych.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych potwierdza, że struktura zawodowa na przestrzeni ostatnich kilku lat nie uległa większym zmianom, co świadczy o niedopasowaniu oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy. Poza tym w obecnych czasach osoba poszukująca pracy powinna być przygotowana na konieczność ciągłego zdobywania nowych umiejętności, doksztalcania się i korzystania z różnych form wsparcia, w tym w formie szkoleń i kursów oferowanych przez powiatowy urząd pracy.

Dzisiejszy rynek pracy podlega procesom ciągłych zmian, które wymagają od potencjalnego pracownika tzw. wiele zawodowości, czyli zróżnicowanych i uniwersalnych kwalifikacji.

Sporządziła

Jadwiga Jaguszevska

Kierownik Referatu Pośrednictwa Pracy